

SILLABUSZ

I. Általános információk			
Intézmény neve	Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad		
Kar	Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar		
Tanszék	Gazdaságtudományi Tanszék		
Szak	Pénzügy		
Tantárgy	<i>Versenyképesség gazdaságtan</i>		
Szemeszter (1-4)	2		
Kreditek	5		
Besorolás (aláhúzendő)	<u>Kötelező</u>	Opció	Fakultatív
II. Heti óraszám			
Előadás	Szeminárium	Labor	Gyakorlat
2	1		
III. Tantárgy oktatója vagy oktatói			
Tevékenység:	Név	Beosztás	Tanszék
Előadás	dr. Fogarasi József	egyetemi tanár	GTT
Szeminárium	dr. Szabó Árpád	egyetemi adjunktus	GTT
Labor			
Gyakorlat			
IV. A tantárgy célkitűzései			
<p>Általános célkitűzések: A tantárgy célja a magiszteri hallgatók versenyképességgel kapcsolatos releváns szakirodalom megértése és elemzési készségeik fejlesztése.</p> <p>Sajátos célkitűzések: Korszerű elméleti, módszertani és gyakorlati készségek fejlesztése kompetitív stratégia elkészítéséhez, komparatív előnyök és kereskedelem hasznának értékelésével, hatékonyság és termelékenység becslése lineáris programozással (Data Envelopment Analysis).</p>			
V. Kompetenciák			
<p>Szakmai kompetenciák: Kereskedelemelmélet alapfogalmainak és elemzési kereteinek gyakorlati alkalmazása, mikrogazdasági termelési hatékonyság és termelékenység megértése, vezetői képességek fejlesztése</p> <p>Általános kompetenciák: magabiztos és eredményes döntéshozatal képessége korszerű elmélet és módszertan alapján, kutatás és döntések etikai elvárások érvényesítésének képessége.</p>			
VI. A. A tantárgy tartalma – Előadások			
Hét	Témakör	Óraszám	
1.	<p>Téma: Bevezetés a versenyképesség gazdaságtanba</p> <p>Kulcsszavak: versenyképesség elméleti háttere, régiók versenye és decentralizáció, tudás és innováció, vállalati versenyképesség</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Latruffe (2010). - Fertő <i>et al.</i> (2018). - Fogarasi (2008). 	2	
2.	<p>Téma: Makrogazdasági teljesítmény és intézmények minőségének szerepe</p> <p>Kulcsszavak: költségvetési és monetáris politika, intézmények minősége, versenyképességi rangsorok, fenntartható gazdasági fejlődés,</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EC (2013). - Bojnec, Fertő és Fogarasi (2014). - Palotai és Virág (2016). 	2	
3.	<p>Téma: Téma: A versenyképesség kereskedelemelméleti alapjai</p> <p>Kulcsszavak: kereskedelemből származó előnyök, nemzetközi kereskedelem fejlődése, Nemzetközi Kereskedelmi Szervezet (WTO), vámunió, kereskedelmi korlátok</p>	2	

	<p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krugman, Obstfeld, és Melitz (2018). 1. és 2. fejezetek. - Krugman és Obstfeld (2003). 1. és 2. fejezetek - Fogarasi (2008). 	
4.	<p>Téma: Komparatív előny munkatermelékenység és specifikus tényezők modellje</p> <p>Kulcsszavak: abszolút előny, komparatív előny, szakosodás, munkatermelékenység, specifikus tényező,</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krugman, Obstfeld, és Melitz (2018). 3. és 4. fejezetek: 52-114 pp. - Krugman és Obstfeld (2003). 3. és 4. fejezetek 	2
5.	<p>Téma: Komparatív előny erőforrásellátottság modellje</p> <p>Kulcsszavak: rendelkezésre álló erőforrások, komparatív előny, Hechscher-Ohlin-modell</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krugman, Obstfeld, és Melitz (2018). 5. fejezet: 115-150 pp. - Krugman és Obstfeld (2003). 5. fejezet 	2
6.	<p>Téma: A kereskedelem alapmodellje, méretgazdaságosság és lokáció</p> <p>Kulcsszavak: termelési lehetőségek határvonala, relatív kínálat, relatív kereslet, relatív árak, cserearányok, méretgazdaságosság, lokáció</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krugman, Obstfeld, és Melitz (2018). 6. és 7. fejezetek: 151-197 pp. - Krugman és Obstfeld (2003). 	2
7.	<p>Téma: Vállalatok a globális gazdaságban, export döntések, termelés kihelyezése</p> <p>Kulcsszavak: nemtökéletes piacok elmélete, kereskedelem monopolisztikus verseny esetében, kereskedelmi költségek, dömping, külföldi működőtőke beruházás, outsourcing</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krugman, Obstfeld, és Melitz (2018). 8. fejezet: 198-242 pp. 	2
8.	<p>Téma: A versenyképesség termelégazdasági alapjai</p> <p>Kulcsszavak: termelési függvények, költségfüggvények, távolági függvények, hatékonyhatár</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hackman (2008). 	2
9.	<p>Téma: Mikro gazdasági hatékonyság és termelékenység mérése</p> <p>Kulcsszavak: technikai hatékonyság, allokációs hatékonyság, gazdasági hatékonyság, teljesítényező termelékenység, technológiaváltozás, parametrikus és nemparametrikus módszerek</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Latruffe (2010). 	2
10	<p>Téma: Vállalati hatékonyság és termelékenység modellezése nem-parametrikus módszerekkel</p> <p>Kulcsszavak: Data Envelopment Analysis (DEA), továbbfejlesztett DEA módszerek, környezeti hatékonyság (eco-efficiency)</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Latruffe, Fogarasi és Desjeux (2012). - Baráth et al, (2023). 	2
11.	<p>Téma: Versenyképességtől a fenntartható tartós siker felé</p> <p>Kulcsszavak: kiemelkedés, 5. szintű vezetés, előbb az ember aztán a feladat, szembe nézés a kellemetlen tényekkel</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Collins (2005). 	2
12.	<p>Téma: Kiemelkedő teljesítmény elérésének humán erőforrás alapjai</p> <p>Kulcsszavak: a Sündisznó elv, a fegyelem kultúrája, technológiai gyorsítók, lendkerék, tartós siker</p>	2

	Bibliográfia: - Collins (2005).	
13.	Téma: Szolgáló vezető és tanuló szervezet Kulcsszavak: célban az igazság, csapatépítés, egység ünnepe, közösségépítő törvény, önismeret, idők jelei, tanuló vállalkozás, felelős delegálás, kreativitás, utódlás Bibliográfia: - Kiss (2017).	2
14.	Téma: IT és AI megoldások a versenyképesség szolgálatában Kulcsszavak: kutatási kérdés, szakirodalom, adatgyűjtés és -feldolgozás, ökonometriai elemzés, empirikus cikk megírása Bibliográfia: - Porter és Kramer (2011). - Palotai és Virág (2016).	2
VI. B. A tantárgy tartalma – Szemináriumok (vagy labor, gyakorlat)		
Hét	Témakör	Óraszám
1.	Téma: Bevezetés a versenyképesség menedzsmentjébe - tantárgy követelményei – kötelező irodalom – első feladat kiosztása A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakcikk kiválasztása olvasásra és kivonatolásra	1
2.	Téma: Versenyképességi rangsorok és makrogazdasági versenyképesség értelmezése A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakcikk kiválasztása olvasásra és kivonatolásra	1
3.	Téma: Feladatok megoldása – munkatermelékenység és komparatív előny A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakcikk kiválasztása olvasásra és kivonatolásra	1
4.	Téma: Feladatok megoldása – specifikus termelési tényezők A hallgató kötelezettségei (feladatai): első házi feladat leadása	1
5.	Téma: Feladatok megoldása – erőforrások és nemzetközi kereskedelem A hallgató kötelezettségei (feladatai): feladatok megoldása	1
6.	Téma: Feladatok megoldása – a kereskedelem alapmodellje A hallgató kötelezettségei (feladatai): feladatok megoldása, házi feladat leadása	1
7.	Téma: Feladatok megoldása – méretgazdaságosság és nemzetközi kereskedelem A hallgató kötelezettségei (feladatai): feladatok megoldása	1
8.	Téma: Duális termelési, költség és jövedelem függvények A hallgató kötelezettségei (feladatai): feladatok megoldása, cikkelemzések leadása	1
9.	Téma: Allokatív hatékonyság és technikai hatékonyság feladatok megoldása nem parametrikus (DEA) módszerrel A hallgató kötelezettségei (feladatai): feladatok megoldása	1
10.	Téma: Input és output oldali termelékenység változás feladatok megoldása lineáris programozással A hallgató kötelezettségei (feladatai): feladatok megoldása	1
11.	Téma: Kiemelkedő teljesítmény és a tartós siker A hallgató kötelezettségei (feladatai): feladatok megoldása	1
12.	Téma: A cél meghatározása – céltól a küldetésig A hallgató kötelezettségei (feladatai): feladatok megoldása	1
13.	Téma: A cél megvalósításának lépései A hallgató kötelezettségei (feladatai): beszámolás az előző előadás anyagáról és szakirodalmi beszámoló	1
14.	Téma: A szemináriumi tevékenység értékelése A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakirodalmi beszámoló	1

VII. Bibliográfia

1. Bojnec Š., Fertő I., Fogarasi J. [2014]: Quality of institutions and the BRIC countries agro-food exports. *China Agricultural Economic Review* 6(3): 379 - 394. ISSN: 1756-137X DOI: <http://dx.doi.org/10.1108/CAER-02-2013-0034>
2. Collins, J. [2005]: *Jóból kiválló*. Budapest: HVG.
3. EC [2013]: European Competitiveness Report 2013. Brussels: European Commission. http://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/competitiveness_report_2013.pdf
4. Fertő I., Fogarasi J., Major A., Podruzsik S. [2019]: The Emergence and Survival of Microbreweries in Hungary in: Garavaglia C., Swinnen J. (eds.): *Economic Perspectives on Craft Beer. A Revolution in the Global Beer Industry*, Palgrave Macmillan, 479 p., ISBN: 978-3-319-58234-4
5. Fogarasi, J. [2008]: Hungarian and Romanian Agri-Food Trade in the European Union. *Management* 3(1): 3-13 http://www.fm-kp.si/zalozba/ISSN/1854-4231/3_003-013.pdf ISSN 1854-4231
6. Hackman, S.T. [2008]: *Production Economics. Integrating the Microeconomics and Engineering Perspectives*. Berlin: Springer ISBN: 978-3-540-75750-4
7. Kiss, U. [2017]: Szolgáltató vezető a tanuló vállalkozásban. Budapest: Jezsuita Kiadó. ISBN: 978-963-442-004-0
8. Krugman, P.R. és Obstfeld, M. [2003]: *Nemzetközi gazdaságtan*. Budapest: Panem Kiadó.
9. Krugman, P.R., Obstfeld, M., Melitz, M.J. [2018]: *International Economics. Theory and Practice*. 8th Edition, London: Pearson.
10. Latruffe, L., Fogarasi, J., Desjeux, Y. [2012]: Efficiency, productivity and technology comparison for farms in Central and Western Europe: The case of field crop and dairy farming in Hungary and France. *Economic Systems* 36(2): 264-278 <http://dx.doi.org/10.1016/j.ecosys.2011.07.002>
11. Latruffe, L. [2010]: Competitiveness, Productivity and Efficiency in the Agricultural and Agri-Food Sectors. OECD Food, Agriculture and Fisheries Papers No 30, Paris: OECD. <http://dx.doi.org/10.1787/5km91nkdt6d6-en>
12. Palotai D. și Virág B. [2016]: *Veresnyképesség és növekedés*. Budapest: Magyar Nemzeti Bank
13. Baráth, L., Bakucs, Z., Benedek, Z., Fertő, I., Nagy, Z., Vigh, E., Debrenti, E., Fogarasi, J [2023]: Does participation in agri-environmental schemes increase eco-efficiency? *Science of The Total Environment* <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2023.167518>
14. Porter, M.E. és Kramer, M.R. [2011]: Creating Shared Value. *Harvard Business Review*, 89(1/2): 62–77

VIII. Tantárgyi követelmények

Jelenlét (előadás)	50%
--------------------	-----

Jelenlét (szeminárium)	50%
------------------------	-----

Jelenlét (labor)	
------------------	--

A hallgatók által teljesítendő feladatok:

Cikkelemzés elkészítése, leadása, amiből átmenő szeminárium értékelést kell elérni.

IX. Osztályzat

Értékelés formája	Értékelés módja (írásbeli, írásbeli és szóbeli, szóbeli, teszt, gyakorlat stb.)	Százalék az érdemjegyből
Vizsga	írásbeli – komplex teszt	60%
Kollokvium		
Szeminárium	gyakorlat, írásbeli és szóbeli	40%
Gyakorlat		
Projekt		
Egyéb (megnevezendő)		

Dátum:
2023. szeptember 25.

Oktató(k):
dr. Fogarasi József
dr. Szabó Árpád